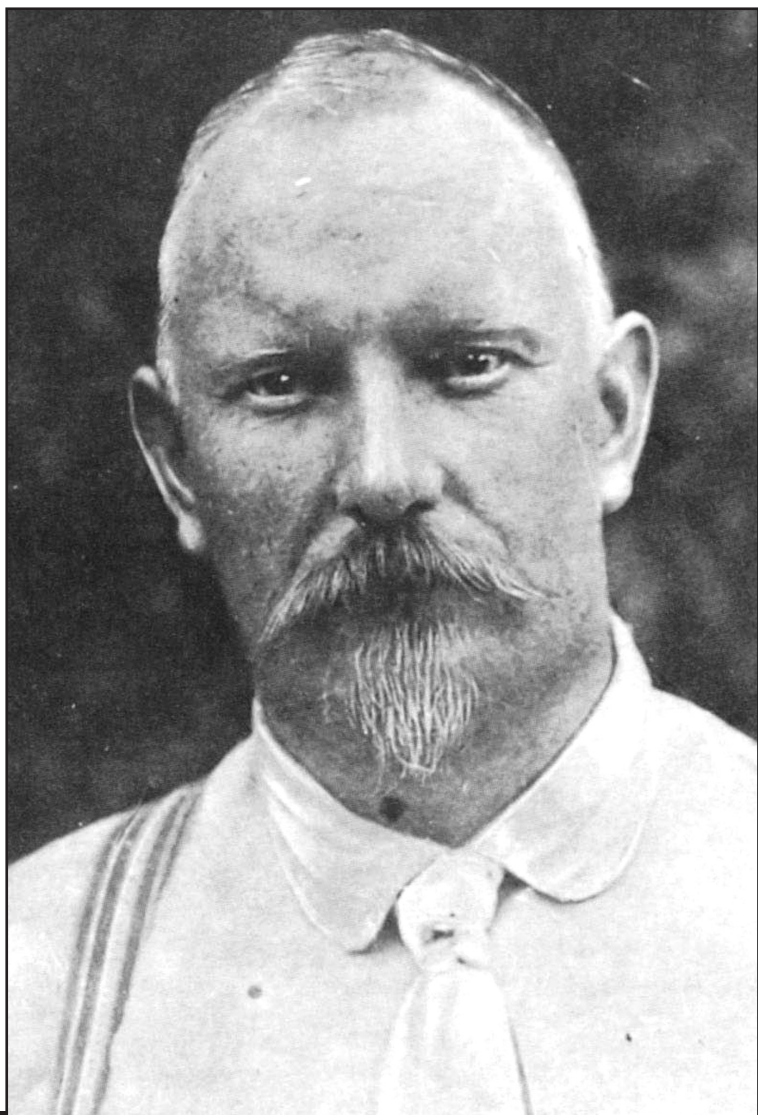

JULES RENARD
MORCOVEAȚĂ

ANDREAS PRINT

(1864, Châlons-du-Maine – 1910, Paris)

Jules Renard

MORCOVEAȚĂ

Traducere: Iulia FELDRIHAN

Ediția a II-a revizuită și adăugită

Grafică: Costin Călimoceanu

ANDREAS PRINT

Descrierea CIP a Bibliotecii

Naționale a României

JULES RENARD

Morcoveață / Jules Renard.

- București: Andreas Print, 2012

ISBN 978-973-8958-83-8

—
© Editura **ANDREAS PRINT**, București, 2012

Toate drepturile sunt rezervate. Nicio parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă: tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

TEL./Fax: 021.22.20.767

Redactare și corectură: Laura-Ivona DUMITRU

CUPRINS

Introducere / 7

Găinile / 11

Potârnichile / 13

Câinele / 16

Coșmarul / 18

Să-mi fie iertat... / 19

Olița / 20

Iepurii / 25

Cazmaua / 26

Carabina / 27

Cârțița / 31

Lucerna / 32

Cana de tablă / 36

Bucătica de pâine / 38

Trompeta / 40

Șuvița de păr / 41

Scăldatul / 43

Honorina / 47

Ceaunul / 52

Ezitare... / 55

Agatha / 57

Programul / 60

Orbul / 63

Anul Nou / 65

Dus și întors / 68

Tocul / 70

Obraji-roșii / 73

Păduchii / 84

Precum Brutus / 89

Cotețul / 98

Pisica / 100

Oile / 104

Nașul / 107

Fântâna / 111

Prunele / 114

Matilda / 116

Casa de bani / 120

Mormolocii / 124

Lovitură de teatru / 127

La vânatoare / 129

Musca / 132

Prima becață / 133

Cârligul / 135

Moneda de argint / 140

Idei personale / 146

Furtuna de frunze / 149

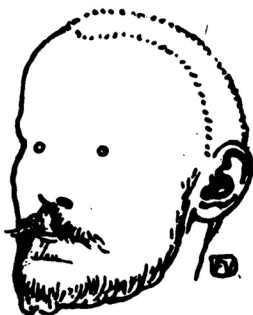
Revolta / 152

Cuvânt de încheiere / 155

Albumul lui Morcoveață / 161

Introducere

Jules Renard (1864-1910)

Dacă „*Poil de Carotte*” (Morcoveață), publicată în anul 1894, este opera cea mai cunoscută a lui **Jules Renard**, ar fi nedrept să uităm „*Histoires naturelles*”(1896), „*L'écornifleur*”(1892), la fel ca și piesele de teatru „*Monsieur Vernet*”, „*Le paix du ménage*”, „*Crime de village*” (1888), „*Le Vigneron dans sa vigne*” (1895) etc.

Crescut în mediul aspru al unei ferme din Nivernais, **Jules Renard** s-a mutat la Paris, unde s-a consacrat exclusiv literaturii, ținând un „jurnal” din 1887 până la moartea sa.

În 1889 a fondat revista literară *Mercure de France* și începând cu anul următor a publicat în cele mai prestigioase ziare pariziene: *Le Figaro*, *Gil Blas* sau *L'Echo de Paris*.

Jules Renard a inovat un gen literar format din notări scurte, zguduitoare, inspirate din observarea naturii și a sufletului omenesc.

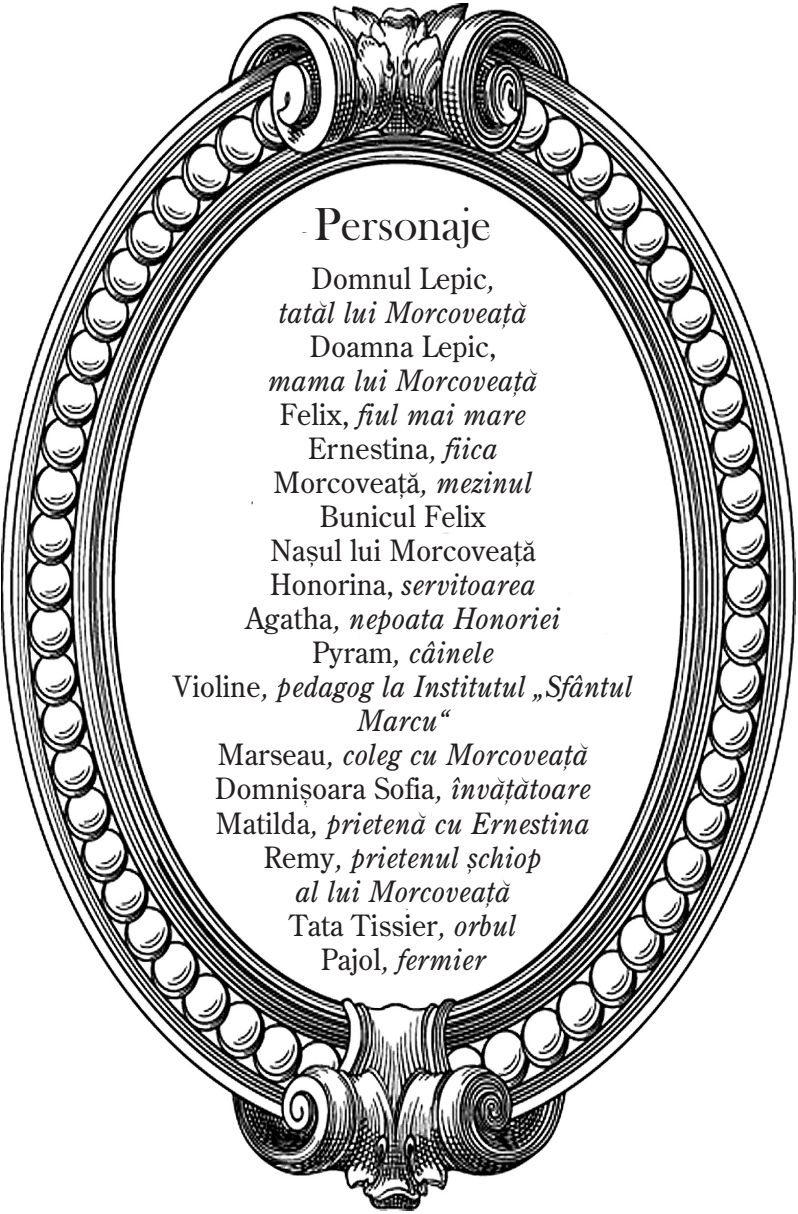

Morcoveață

Publicată în 1894, pe când autorul avea 30 de ani, „Poil de Carotte” („Morcoveață”) conține o suită de „instanțanee” din copilăria autorului. Morcoveață, cel mai mic dintre cei trei copii ai soților Lepic, își respectă tatăl, dar nu-și iubește mama, care îl bruftuluiește și îl cearță cu asprime. Este un copil îmbufnat, dur, dar în același timp, sensibil și capabil să raționeze.

„Morcoveață” nu se poate rezuma, nici povesti, dar, mai mult decât într-un roman sau într-o carte de amintiri, aici se regăsește ambianța vieții la țară, în Franța, la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Personaje

Domnul Lepic,
tatăl lui Morcoveată

Doamna Lepic,
mama lui Morcoveată

Felix, *fiul mai mare*

Ernestina, *fiica*

Morcoveată, *mezinul*

Bunicul Felix

Nașul lui Morcoveată

Honorina, *servitoarea*

Agatha, *nepoata Honoriei*

Pyram, *câinele*

Violine, *pedagog la Institutul „Sfântul
Marcu“*

Marseau, *coleg cu Morcoveată*

Domnișoara Sofia, *învățătoare*

Matilda, *prietenă cu Ernestina*

Remy, *prietenul șchiop*

al lui Morcoveată

Tata Tissier, *orbul*

Pajol, *fermier*

Găinile

– un rămașag, spune doamna Lepic, că Honorina a uitat din nou să închidă găinile.

Este adevărat. Se vede și de pe fereastră. Acolo, în fundul curții mari, unde este adăpostul pentru găini, se decupează în noapte pătratul negru al porțiței lui deschise.

– Felix, dacă te-ai duce tu să le închizi? se adresează doamna Lepic celui mai în vârstă dintre cei trei copii ai săi.

– Nu sunt aici ca să mă ocup de găini, spune Felix, un băiat palid, apatic și fricos.

– Dar tu, Ernestina?

– Vai, mămico, mi-e tare frică!

Fratele mai mare, Felix, și sora lui Ernestina, abia își înalță capul când răspund. Citesc foarte afectați, cu coatele pe masă, aproape frunte lângă frunte.

– Doamne, ce proastă sunt! spune doamna Lepic. Nu m-am gândit la asta. Morcoveață, du-te și închide tu găinile!

I-a dat acest nume de alint celui mai mic copil al ei pentru că are părul roșcat și fața pistruiată.

Morcoveață, care se joacă sub masă, se ridică și spune timid:

– Dar, mamă, și mie mi-e frică.

– Cum, un băiat mare ca tine? exclamă doamna Lepic. Este de râs. Grăbește-te, te rog.

– Ce, nu-l știm? Este curajos ca un țap, spune sora lui, Ernestina.

– Nu-i este frică de nimic și de nimeni, spune Felix, fratele mai mare.

Complimentele acestea îl încântă și, rușinat să nu le merite, Morcoveață luptă împotriva lașității sale. Ca să-l încurajeze cu totul, mama îi promite o palmă.

– Cel puțin, luminați-mi, spune el.

Doamna Lepic ridică din umeri, Felix zâmbește cu dispreț. Numai surorii lui i se face milă, ia o lumânare și îl însoțește până la capătul coridorului.

– Te aștept aici, spune ea.

Dar o șterge imediat, îngrozită, pentru că o pală puternică de vânt face să pâlpâie flacăra și-o stinge.

Cu șoldurile încordate și cu călcăiele proțâpite, Morcoveață începe să tremure în beznă. Este atât de adâncă, încât se simte ca orb. Uneori, câte o rafală îl învăluie precum o perdea înghețată, gata să-l ia pe sus. Vulpi, sau chiar lupi, nu-i suflă oare în nădragi? Cel mai bine ar fi să se grăbească spre coteț, cu capul înainte, și să străbată întunericul. Bâjbâind, apucă ivărul porțiței. La zgomotul pașilor lui, găinile speriate se agită cârâind pe stîngii. Morcoveață le strigă:

– Tăceți odată, eu sunt!

Închide porțița și fuge înapoi de parcă ar avea aripi la picioare. Când intră în casă găfâind, mândru de el, la căldură și lumină, este ca și cum și-ar schimba niște zdrențe grele de noroi și de ploaie cu

o haină nouă și ușoară. Zâmbește, se ține drept, mândru, așteptând felicitări, vrând să vadă urma unei îngrijorări pe fața rudelor sale.

Dar fratele mai mare, Felix, și sora lui, Ernestina, continuă să citească liniștiți, iar doamna Lepic îi spune cu vocea ei lipsită de orice emoție:

– Morcoveață, de-acum să te duci în fiecare seară să închizi găinile.

Potârnicile

a de obicei, domnul Lepic își golește tolba pe masă. Ea conține două potârniche. Fratele cel mare, Felix, le notează pe o tablă atârnată pe perete. Asta e sarcina lui. Fiecare copil are câte o sarcină. Sora lui, Ernestina, jumulește vânatul. Cât despre Morcoveață, el trebuie să dea gata păsările rănite. Datorează privilegiul asta durității binecunoscute a inimii lui de piatră.

Cele două potârniche se zbat, își mișcă gâturile.

Doamna Lepic:

– Ce aștepti să le ucizi?

Morcoveață:

– Mămico, mi-ar plăcea la fel de mult să le notez pe tăbliță.

Doamna Lepic:

– Tăblița este prea sus pentru tine.

